

Delårsrapportering 2010

Gällivare kommun

Revisionsrapport

November 2010

PerÅke Brunström
Certifierad kommunal revisor

Conny Erkheikki
Auktoriserad revisor

Innehåll

Revisionsrapport	1
November 2010	1
Sammanfattning och bedömning	3
Inledning	4
Bakgrund	4
Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	4
Revisionskriterier	5
Metod	5
Granskningsresultat	6
Föreskrifter och tidplan	6
Delårsrapportens innehåll	6
Förvaltningsberättelse	7
Resultaträkningar	8
Balansräkningar	9
Kassaflödesrapport	9
Sammanställd redovisning	9
Redovisningsprinciper	11
Redovisning avsättningar	11

Sammanfattning och bedömning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna har Komrev inom PwC granskat Gällivare kommuns delårsrapportering. Syftet med granskningen är dels att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat, dels att bedöma om delårsrapporteringen sker i enlighet med lag om kommunal redovisning.

Sammantaget visar vår granskning att delårsrapporten avviker från den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed vad avser redovisning av avsättningar. Vi bedömer dock inte att avvikelserna är sådana att de riskerar att missleda kommunfullmäktige eller en utomstående beslutsfattare.

Kommunen bör beakta följande iakttagelser från vår granskning vid upprättande av kommande års delårsrapportering:

- Kommunens redovisning av leasing/hyror avviker från Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 13.1
- Enligt redovisningsprinciper interimsbokförs endast leverantörsfakturer överstigande 50 tkr. Vid upprättande av årsredovisning används gränsen 10 tkr. Samma gräns bör enligt vår uppfattning användas vid båda rapporttillfällena
- I huvudsak periodiseras skatteintäkter i enlighet med rådet för kommunal redovisnings rekommendation 4.2. Avräkningsdifferensen från 2009 har periodiserat med 8/12 i delårsperioden. Den hör till föregående års redovisningsperiod och är att betrakta som rättelse av ett fel och sådana ska i sin helhet redovisas i den period de upptäcks.
- Avsättningar redovisas enligt vår bedömning inte i enlighet med redovisningslagen 6:11 och rekommendation 10.1 om avsättningar.

Vidare visar granskningen att resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet som fullmäktige beslutat om. Angående god ekonomisk hushållning i ett verksamhetsperspektiv så är vår bedömning befintliga mål ska följas upp i delårsrapporten. Detta för att god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv ska kunna utvärderas av kommunstyrelsen och granskas av revisorerna.

Inledning

Bakgrund

Kommuner och landsting är enligt den kommunala redovisningslagen (KRL), skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början.

KL 9 kap 9 a §

Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten som enligt 8 kap. 20 a § skall behandlas av fullmäktige och årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning skall biläggas delårsrapporten och årsbokslutet.

Revisorernas bedömning av hur fullmäktiges mål för ekonomi och verksamhet uppfylls ska grunda sig på de uppgifter som kommunstyrelsen är ansvarig för och lämnar i sin delårsrapport.

Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Huvudsyftet med granskningen är att ge de förtroendevalda revisorerna ett underlag för deras bedömning av om resultatet i delårsrapporten är förenligt fullmäktiges mål. Därutöver syftar granskningen även till att bedöma om kommunens delårsrapportering sker i enlighet med kommunala redovisningslagen (KRL). Inom ramen för detta syfte ska följande revisionsfrågor besvaras:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda finansiella målen, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för verksamheten, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Granskningen har utförts enligt god revisionssed. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i delårsrapporten. Då vår granskning därför inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

Revisionskriterier

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapporten som enligt 8 kap 20 a § KL ska behandlas av kommunfullmäktige.

Granskningen av delårsrapporten innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen och lag om kommunal redovisning
- Rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning och god redovisningssed
- Interna regelverk och instruktioner
- Eventuella fullmäktigebeslut

Metod

Granskningen har utförts genom:

- Analys av relevanta dokument
- Granska specifikationer och underlag till väsentliga balansposter i den omfattning som krävs för att i allt väsentligt säkerställa en rättvisande redovisning
- Översiktlig analys av resultaträkning samt resultatprognos för året
- Översiktlig analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen
- Intervjuer med berörda tjänstemän

Granskningen är inte lika omfattande som granskningen av årsredovisningen utan mer översiktlig. Granskningen är dessutom mer inriktad på analytisk granskning än på substansgranskning.

Granskningsresultat

Föreskrifter och tidplan

Fullmäktigeföreskrifter för delårsrapportering finns i "Budgetregler för Gällivare kommun". Av dessa framgår att kommunen ska ha en delårsrapport att den ska omfatta perioden jan – aug, att den ska behandlas av kommunstyrelsen senast i oktober och delges fullmäktige.

Anvisningar från ekonomikontoret till nämnderna/förvaltningarna och koncernföretagen innehåller tidplaner, instruktioner för periodisering och rapportering av uppgifter till förvaltningsberättelsen i form av mallar för uppgiftslämnandet.

Kommunstyrelsen har behandlat delårsrapporten 2010-10-25, dvs nästan två månader efter rapporttidens utgång. Fullmäktige kommer att behandla rapporten 2010-11-15. En delårsrapport sägs mista sin aktualitet efter ca två månader.

Kommentarer: Vi bedömer att föreskrifter från fullmäktige och anvisningar från ekonomikontoret är tillräckliga för arbetet med delårsrapporten

Delårsrapportens innehåll

Kommunens delårsrapport innehåller:

- Förvaltningsberättelse
- Resultaträkning
- Balansräkning
- Kassaflödesrapport
- Sammanställd redovisning
- Verksamhetsberättelser för nämnderna och företagen
- Redogörelse för tillämpade redovisningsprinciper

Kommentarer: Delårsrapporternas innehåll bedöms väl motsvara de krav som ställs lag om kommunal redovisning och uttalande från normgivaren.

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen utgör kärnan i delårsrapporten och ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av verksamhet och resultat sedan balansdagen. Berättelsen ska också lämna information om viktiga förhållanden och händelser av väsentlig betydelse.

Som redan nämnts ställer lagstiftningen krav på att kommunen i budgeten ska ange mål och riktlinjer för vad som är god ekonomisk hushållning. Målen och riktlinjerna som ska omfatta både verksamhet och ekonomi, ska utvärderas i förvaltningsberättelsen.

Kommunens förvaltningsberättelse redovisar information på följande områden:

- Finansiell omvärldsanalys
- Befolkningsförändringar i kommunen
- Läget på bostadsmarknaden i kommunen
- Viktiga händelser under perioden: LKAB:s verksamhet, samhällsomvandlingen, störningar i VA-verksamheten, ny renhållningsordning och nya taxor
- Personalstatistik och sjukfrånvaro
- Finansiell analys
- Balanskravet
- Pensionsmedelsförvaltning
- Skatte- och statsbidragsintäkter
- Avstämning av mål för god ekonomisk hushållning

Kommentar: Delårsrapportens förvaltningsberättelse fokuserar på uppföljning av kommunens ekonomi. Till kommande år bör förvaltningsberättelsen utvecklas vad avser:

- Redovisning av verksamhetens utfall
- Redovisning av s k ”särskilda upplysningar” om ekonomi och verksamhet i företag som kommunen har ett betydande inflytande i

Fullmäktige har i sitt måldokument/budget: "Kommunplan 2010-2012" antagit mål för god ekonomisk hushållning enligt nedan.

<i>Mål</i>	<i>Följs upp</i>	<i>Målupp- fyllelse</i>
Avsättning till framtida pensioner ska ske enkelt "Placeringspolicy för förvaltning av likvida medel avsatta för framtida pensionsutbetalningar"	Ja	Ja
Amortering av låneskulden ska ske med 5 % årligen	Ja	Ja
Finansiering av investeringar ska ske med egna medel	Ja	Ja
Oförändrad utdebitering av kommunalskatt under perioden 2010-2012	Ja	Ja

Kommentarer: De mål fullmäktige bestämt i budget bedöms ge uttryck för vad som är god ekonomisk hushållning i ett finansiellt perspektiv. Dessa mål följs också upp i delårsrapporten och utfallen bedöms vara förenliga med fullmäktiges mål.

När det gäller fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv finns i "Kommunplan 2010-2012". Däremot följs dessa inte upp i delårsrapporten. Först när detta görs kan god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv utvärderas av kommunstyrelsen och granskas av revisorerna.

Resultaträkningar

Delårsrapportens resultaträkningar är upprättade enligt lagens resultaträknings-schema. Interna poster har eliminerats med en mindre differens. Resultaträkningen är väl notad med tilläggsinformation. Notapparaten bör dock ses över och anpassas till Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer (se Vägledning och exempel, Utformning av tilläggsupplysningar, www.rkr.se)

Jämförelser sker med samma delårsperiod föregående år. För resultaträkningen lämnas ingen årsprognos som jämförs med årsbudget och föregående års utfall. Sådana jämförelser hade med fördel kunnat ingå i delårsrapporten.

Angående den lämnade årsprognosen för årets resultat, 31,9 mkr, så är det värt att notera att den bygger på att de sista fyra månaderna ska gå med ett underskott på -23,2 mkr vilket kan te sig underligt mot bakgrund av att de första åtta månaderna gått med ett överskott på +55,1 mkr. Antingen är prognosen för pessimistisk eller så borde den kraftiga resultatförsämringen ha kommenterats mer utförligt i årsredovisningen!

Balansräkningar

Lagens balansräkningsschema har följts med undantag för att man har lagt till posterna: Interimsfordringar, Fondmedel, Anläggningsskapital, Rörelsekapital, Interimsskulder samt slagit ihop posterna Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser med Andra avsättningar. Sedan har man också bytt namn på balansposten Kassa och bank till Likvida medel samt från Finansiella anläggningstillgångar till Värdepapper, aktier andelar. Till kommande år bör lagens schema följas fullt ut.

Balansräkningarna är väl notade med tilläggsinformation och jämförs med siffror per 2009-08-31. Notapparaten bör ses över och anpassas till rådets rekommendationer.

Kassaflödesrapport

Delårsrapportens kassaflödesrapport är uppställd i enlighet normgivarens rekommendation, dvs den redovisar betalningsflödena uppdelat på:

- Verksamhet
- Investeringar
- Finansiering

och utmynnar i likvida medels förändring.

Sammanställd redovisning

Rådet för kommunal redovisning har i december 2002 informerat om sin syn på delårsrapportering i ett uttalande. Enligt detta uttalande bör rapporten omfatta hela kommunkoncernen. Vidare finns sedan juni 2009 en rekommendation om vad en sk sammanställd redovisning i kommunala sammanhang bör innehålla.

När det gäller konsoliderade räkenskaper så efterlever kommunen normgivningen. Redovisningen kan dock utvecklas när det gäller redovisningslagens krav på sk "särskilda upplysningar om ekonomi och verksamhet" i de kommunala företagen. Dessa upplysningar ska ge en samlad bild av de ekonomiska engagemangen i koncernföretagen. Vägledning om hur sådan information ska presenteras finns i Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 8.2.

Redovisningsprinciper

En översiktlig granskning av de redovisningsprinciper som tillämpas i delårsbokslutet visar följande:

- Kommunens redovisning av leasing/hyror avviker från Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 13.1
- Enligt redovisningsprinciper interimsbokförs endast leverantörsfakturor överstigande 50 tkr. Vid upprättande av årsredovisning används gränsen 10 tkr. Samma gräns bör enligt vår uppfattning användas vid båda rapporttillfällena
- I huvudsak periodiseras skatteintäkter i enlighet med rådet för kommunal redovisnings rekommendation 4.2. Avräkningsdifferensen från 2009 har periodiserat med 8/12 i delårsperioden. Den hör till föregående års redovisningsperiod och är att betrakta som rättelse av ett fel och sådana ska i sin helhet redovisas i den period de upptäcks.
- Avskrivningar på investeringar påbörjas när de tas i bruk
- Semesterlöner, okompenserad övertid och retroaktiva löner har periodiseras
- Pensioner periodiseras på grundval av beräkning gjord per 2010-08-31
- Avsättningar redovisas enligt vår bedömning inte i enlighet med redovisningslagen 6:11 och rekommendation 10.1 om avsättningar. Se nedan.

Redovisning avsättningar

Kommunen har bokfört avsättningar som inte bedöms motsvaras av förpliktelser enligt följande:

Avsättning för återställning av deponier 2,4 mkr: I Redovisningsprinciper anges att det är osäkert hur länge deponier kan användas och att storleken på kostnaden för återställandet är svår att bedöma. Därför är ett schablonbelopp bokfört. För att förpliktelsen ska kunna bokföras som avsättning krävs att den är säker eller sannolik till förekomst men oviss till belopp eller infriandetidpunkt. Av delårsrapporten att döma är förpliktelsen för deponin oviss både till belopp och infriandetidpunkt. Den är därmed att betrakta som ansvarsförbindelse.

Avsättning för VA-verksamhet 9,3 mkr: Enligt delårsrapporten avser beloppet en ersättning kommunen erhållit från LKAB. Vi bedömer att ersättningen inte medfört förpliktelser till någon utomstående motpart och att den därmed inte är en avsättning. Möjligen kan ersättningen betraktas som ett investeringsbidrag och därför bokföras som ett inkomstförskott.

Övriga avsättningar 13,0 mkr: Ersättning från LBAB för samhällsplanering och skidstadion samt avsättning för näringslivsåtgärder. Enligt vår bedömning så innebär dessa poster inte förpliktelser till någon utomstående motpart och ska därför inte bokföras som avsättningar. Möjligen kan delar av beloppet betraktas som investeringsbidrag och därför bokföras som ett inkomstförskott.

2010-11-04

A handwritten signature in blue ink, reading 'Per Åke Brunström', written in a cursive style.

Projektledare

Per Åke Brunström

Uppdragsledare

Hans Forsström

